Nummer VN2024-004150
Directie rve verkeer en or

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 02 april 2024

Portefeuille Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32)

Agendapunt B14

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van de rapportage vierde kwartaal 2023 Aanpak Wegtunnels Amsterdam en instemmen met de raadsinformatiebrief hierover

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de rapportage van de Aanpak Wegtunnels Amsterdam over het vierde kwartaal van 2023 met als belangrijkste gebeurtenissen:

1. Het project Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam bevindt zich in de uitvoeringsfase waarbij afgelopen kwartaal is toegewerkt naar de voorbereiding voor de start van de uitvoering van de nieuwe huisvesting en er is verder gewerkt aan het ontwerp van de functionele systemen.
2. Tijdens nachtelijke afsluitingen van de Michiel de Ruijtertunnel is gewerkt aan de overstap op nieuwe systemen en nieuwe software; in het eerste kwartaal 2024 zullen tijdens enkele nachten de laatste werkzaamheden plaatsvinden.
3. Het project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel is toegevoegd aan de scope van de Aanpak Wegtunnels Amsterdam, waarna is gewerkt aan het concretiseren van de uitgangspunten en randvoorwaarden waaraan het project moet voldoen, waaronder de scope, planning en kosten.
4. Het project Renovatie Arenatunnel is toegevoegd aan de scope van de Aanpak Wegtunnels Amsterdam; een voorbereidingskrediet ter grootte van € 1,0 miljoen is door het college van B&W beschikbaar gesteld.

2. In te stemmen met de actualisatie van de masterplanning Aanpak Wegtunnels Amsterdam van versie 5.1 naar versie 5.2 als gevolg van de wijziging van de datum van de mijlpaal "Ingebruikname nieuwe Verkeerscentrale" van 31 december 2025 naar 19 juni 2026 (met een verwachtingswaarde van 85%).

3. In te stemmen met het overhevelen van een bedrag van € 1,3 miljoen als budgettair neutrale kredietwijziging van het overkoepelende programma Aanpak Wegtunnels naar de projecten Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam en Aanpassingen Michiel de Ruijtertunnel. Deze overheveling heeft verder geen financiële consequenties, omdat het gaat om budgettair neutrale verschuivingen binnen de kredieten die aan het programma zijn toegekend.

4. In te stemmen met de raadsinformatiebrief Rapportage vierde kwartaal 2023 Programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam, waarmee de raad wordt geïnformeerd over de voortgang van het genoemde programma.

Kernboodschap

Het college neemt kennis van de rapportage vierde kwartaal 2023 programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam, met als belangrijkste ontwikkelingen de voortgang richting start uitvoering van de nieuwbouw van de verkeerscentrale, de (bijna) laatste werkzaamheden aan de Michiel de Ruijtertunnel en het toevoegen aan de programmascope van de projecten Vervangingsonderhoud IJ-tunnel en Renovatie Arenatunnel. Verder vindt een actualisatie van de masterplanning Aanpak Wegtunnels Amsterdam plaats en hevelt het college een deel van de middelen van het overkoepelende programma over naar de projecten Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam en Aanpassingen Michiel de Ruijtertunnel.

Bestuurlijke achtergrond

Op 4 juni 2019 heeft het college het programmaplan Aanpak Wegtunnels Amsterdam vastgesteld (ZD2019-004012).

Op 31 mei 2022 heeft het college van B&W de actualisatie van het programmaplan Aanpak Wegtunnels Amsterdam (versie 2.0) vastgesteld.

Op 6 juni 2023 heeft het college van B&W de masterplanning van het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam (versie 5.1) vastgesteld.

Bestuurlijke prioriteit

Onderhouden van de bestaande stad.

Wettelijke grondslag

- Art. 160, lid 1 onder a Gemeentewet: Voeren dagelijks bestuur van de gemeente.
- Art. 169 lid 1 en 2 Gemeentewet: Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen van de rapportage van het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam over het vierde kwartaal van 2023.

Nadere toelichting op de belangrijkste gebeurtenissen:

1. Het project Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam bevindt zich in de uitvoeringsfase waarbij afgelopen kwartaal is toegewerkt naar de voorbereiding voor de start van de uitvoering van de nieuwe huisvesting en er is verder gewerkt aan het ontwerp van de functionele systemen. Ook voor de werkzaamheden voor het koppelen van de tunnels is doorgewerkt aan de voorbereiding van de contractering (Michiel de Ruijtertunnel) en contractering en start van het bouwteam (Spaarndammertunnel).
2. In september en oktober 2023 is tijdens nachtelijke afsluitingen van de Michiel de Ruijtertunnel gewerkt aan de overstap op nieuwe systemen en nieuwe software. Om de werkzaamheden aan de Aanpassingen Michiel de Ruijtertunnel af te ronden is in het eerste kwartaal 2024 nog een tunnelafsluiting van enkele nachten nodig.
3. In het vierde kwartaal 2023 heeft het college van B&W het Vervangingsonderhoud IJ-tunnel toegevoegd aan de scope van de Aanpak Wegtunnels Amsterdam, met

de intentie uit te zoeken wat er voor nodig is en vervolgens op een later moment (bij de Voorjaarsnota 2024) te bepalen of het ook daadwerkelijk uitgevoerd gaat worden.
Het doel van het project is het uitvoeren van vervangingsonderhoud om te zorgen dat de IJ-tunnel blijft voldoen aan de wettelijke en noodzakelijke eisen die gesteld worden op het gebied van beschikbaarheid, betrouwbaarheid en tunnelveiligheid. Er zijn in een aantal zomers vanaf 2012 werkzaamheden uitgevoerd om de IJ-tunnel te laten voldoen aan wet- en regelgeving. Er is toentertijd gekozen voor minimale ingrepen om de kosten zo laag mogelijk te houden en de ingrepen te beperken tot de strikt wettelijke eisen. Dit betekent dat destijds niet alle installaties en civiele delen zijn aangepakt en dat een aantal gedane aanpassingen alweer aan het einde van de verwachte levensduur zijn. Daarnaast is het noodzakelijk dat de IJ-tunnel geschikt wordt gemaakt voor aansluiting op de nieuwe verkeerscentrale (omdat anders de tunnel niet meer veilig bediend kan worden). In het vierde kwartaal 2023 is gewerkt aan het concretiseren van de uitgangspunten en randvoorwaarden waaraan het project moet voldoen, waaronder de scope, planning en kosten. De raming van deze ingrepen komt voorlopig uit op circa € 155 miljoen, dat moet worden ingepast in het investeringsportfolio Openbare Ruimte en Mobiliteit die voorligt bij de Voorjaarsnota 2024. Vooruitlopend hierop is bij de Begroting 2024 al een budget van € 45 miljoen opgenomen, wetende dat het niet toereikend zou zijn voor uitvoering van de nu bepaalde scope ter uitvoering in 2027/2028.
Na besluitvorming over de Voorjaarsnota 2024 zal worden toegewerkt naar het Uitvoerings- en kredietbesluit, dat in het vierde kwartaal 2024 wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

4. In het vierde kwartaal 2023 heeft het college van B&W de Renovatie Arenatunnel toegevoegd aan de scope van de Aanpak Wegtunnels Amsterdam, met de intentie uit te zoeken wat er voor nodig is en vervolgens op een later moment (bij de Voorjaarsnota 2024) te bepalen of het ook daadwerkelijk uitgevoerd gaat worden. Tevens is daarbij een voorbereidingskrediet ter grootte van € 1,0 miljoen beschikbaar gesteld.
   In 2022 waren de voorbereidingen van dit project opgeschort vanwege het in portefeuille houden bij de Begroting 2022. Kort daarna (begin 2022) is de Arenatunnel een aantal maanden dicht geweest omdat niet werd voldaan aan de meest basale veiligheidseisen. Door het toevoegen van vluchtdeuren (wat gezien kan worden als een "lapmiddel", want het achterstallig onderhoud van de tunnel werd hiermee niet aangepakt) voldeed de tunnel weer aan de Tunnelwet en kon deze weer open. De urgentie om de tunnel te renoveren is echter alleen maar groter geworden, omdat bijna alle onderdelen verouderd zijn en reserveonderdelen niet meer te verkrijgen zijn. Verder is het zo dat de tunnel een belangrijk onderdeel is van het wegennet in Zuidoost en daarmee ook een belangrijke rol heeft bij de afwikkeling van het verkeer in Arenapoort.
   Nu er bij de Begroting 2024 budget is vastgelegd voor de renovatie wordt komende periode uitgezocht wat er precies moet gebeuren, waarna op een later moment (bij de Voorjaarsnota 2024) wordt bepaald of het ook daadwerkelijk uitgevoerd gaat worden. Uitvoering is vervolgens gepland in 2025/2026.
5. Financiën:
   Eind vierde kwartaal 2023 is € 302,4 miljoen aan kredieten beschikbaar voor het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam (inclusief de beschikbare kredieten voor de voorbereiding voor de projecten Vervangingsonderhoud IJ-tunnel en Renovatie Arenatunnel). Er zijn nog geen uitvoeringskredieten beschikbaar voor de IJ-tunnel en de Arenatunnel (wel voorbereidingskredieten). In totaal is voor een bedrag van € 244,4 miljoen aan verplichtingen aangegaan en is inmiddels € 207,2

miljoen betaald. De verwachting is dat de projecten die in uitvoering zijn of al zijn afgerond een positief projectresultaat hebben van € 4,5 miljoen.

Ad 2. In te stemmen met de actualisatie van de masterplanning Aanpak Wegtunnels Amsterdam van versie 5.1 naar versie 5.2 als gevolg van de wijziging van de datum van de mijlpaal "Ingebruikname nieuwe Verkeerscentrale" van 31 december 2025 naar 19 juni 2026 (met een verwachtingswaarde van 85%).

Voor het project Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam is in het vierde kwartaal 2023 een probabilistische analyse uitgevoerd, die de mogelijke gevolgen van risico's op de planning zichtbaar maakt. Als gevolg daarvan is de planning gecorrigeerd aan de eerder opgelopen en gemelde vertraging: de mijlpaal "Ingebruikname nieuwe Verkeerscentrale" is aangepast van 31 december 2025 naar 19 juni 2026 (met een verwachtingswaarde van 85%).

Een onzekerheid is de aansluiting van de IJ-tunnel en de Arenatunnel op de verkeerscentrale. Dit hangt samen met de uitvoering van de projecten in deze twee tunnels en kan leiden tot een latere ingebruikname van de verkeerscentrale. De consequenties hiervan zijn nog niet geheel duidelijk, maar zouden in het eerste kwartaal 2024 kunnen leiden tot een nieuwe aanpassing van de uitvoeringsplanning.

Ad 3. In te stemmen met het overhevelen van een bedrag van € 1,3 miljoen als budgettair neutrale kredietwijziging van het overkoepelende programma Aanpak Wegtunnels naar de projecten Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam en Aanpassingen Michiel de Ruijtertunnel. Deze overheveling heeft verder geen financiële consequenties, omdat het gaat om budgettair neutrale verschuivingen binnen de kredieten die aan het programma zijn toegekend.

Korte toelichting op methodiek uitputting overkoepelende risicovoorziening

Bij de start van het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam is in 2019 ervoor gekozen een deel van de risicovoorzieningen ten behoeve van de projecten binnen het programma centraal onder te brengen bij het overkoepelende programma. Het betreffende krediet op programmaniveau is beschikbaar gesteld bij de kredietaanvragen voor de projecten Piet Heintunnel en Michiel de Ruijtertunnel op 11 juli 2019 en 27 november 2019 en voor de projecten Vernieuwing Verkeerscentrale en Renovatie Arenatunnel op 17 december 2020 en voor de Vernieuwing Verkeerscentrale op 22 december 2022. Zodra de risicovoorziening op programmaniveau voor de afzonderlijke projecten moet worden aangesproken, wordt deze uitputting voorgelegd aan het college.

Uitputting middelen overkoepelende programma in vierde kwartaal 2023

Voorgesteld wordt om middelen vanuit het overkoepelende programma aan te wenden en beschikbaar te stellen voor de volgende projecten:

1. Een overheveling van het programmakrediet naar het project Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam voor ondersteunende werkzaamheden (die eerder

door de programma-organisatie werden voorzien maar nu bij het project worden ondergebracht) voor een bedrag van € 481.155.

2. Een overheveling van het bedrag voor indexering onder het overkoepelende programma naar het project Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam voor een bedrag van € 13.830. Dit betreft een kleine correctie op een eerdere overheveling.
3. Een overheveling van de risicovoorziening van het programma naar het project Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam voor de aanpassing van de projectplanning voor een bedrag van € 771.105. Dit houdt verband met eerder gemelde vertragingskosten.
4. Een overheveling van de risicovoorziening van het programma naar het project Aanpassingen Michiel de Ruijtertunnel voor extra verkeersmaatregelen voor een bedrag van € 22.946.

In onderstaande tabel is in de kolom Mutaties op Krediet ook te zien dat de bedragen van in totaal € 1,3 miljoen niet leiden tot een verhoging van de kredieten voor programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam.

Aanpak Wegtunnels Amsterdam - Neutrale kredietwijzigingen

Kredietwijzigingen Q4-2023	Actuele Raming	Actuele Begroting	Vorig Krediet	Mutaties op Krediet	Actueel Krediet	Waarvan Risicovoorz
Programma	38,2	33,5	34,0	-0,5	33,5	0,0
Risicovoorziening+indexering (Prog)	84,8	22,5	23,3	-0,8	22,5	17,1
Piet Heintunnel	89,9	122,5	122,5	0,0	122,5	0,0
Michiel de Ruijtertunnel	14,6	17,1	17,1	0,0	17,1	0,0
Arenatunnel	7,9	7,9	7,9	0,0	7,9	0,0
Verkeerscentrale	59,1	90,9	89,6	1,3	90,9	0,0
Totaal AWA	**294,4**	**294,4**	**294,4**	**0,0**	**294,4**	**17,1**
IJtunnel	45,0	40,0	7,0	0,0	7,0	0,0
Arenatunnel (uitvoering)	36,9	36,9	1,0	0,0	1,0	0,0
Risicovoorziening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal AWA	**81,9**	**76,9**	**8,0**	**0,0**	**8,0**	**0,0**
Totaal TUNNELS	**376,3**	**371,3**	**302,4**	**-0,0**	**302,4**	**17,1**

Ad 4. In te stemmen met de raadsinformatiebrief Rapportage vierde kwartaal 2023 Programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam, waarmee de raad wordt geïnformeerd over de voortgang van het genoemde programma.

De belangrijkste punten, zoals verwoord bij beslispunten 1, 2 en 3, worden verder toegelicht in de raadsinformatiebrief.

Participatie

n.v.t.

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Opnemen in de besluitenlijst.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-017063	01 Q4 2023 AWA versie 1.0.docx (msw12)
AD2024-017060	02 Raadsinformatiebrief Q4 2023 AWA .docx (msw12)
AD2024-017064	Advies (pdf)
AD2024-017021	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten